



Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Secunda Secundæ Et Tertia Pars Divi Thomæ Complectitvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores, & praxim spectantes, maximè circa
Sacramenta, accuratè declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1664

Sect. III. Vtrùm potuerit humanitas peccare, ita ut peccando unionem
dissolveret.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13826

facienda, quæ quovis modo novit amico magis placere, sed solum ut ipsi non displiceat, & quæ peculiari modo novit amico placere, præstet.

XI.

Dubatur, an humanitas unita Verbo permitti possit materiale aliquod peccatum admittere.

Quæres: Utrum humanitas, dum actu unita est Verbo, permitti possit peccatum aliquod materiale committere, defectu libertatis? Respondetur, peccata materialia esse in duplici genere, quædam enim mala sunt, quia prohibita, ut violare jejunium, comedere carnes die prohibito, &c. alia prohibita quia mala, ut mentiri, blasphemare, odisse Deum, & alia id genus. Mala ergo prioris generis non est cur in humanitate, etiam dum unita est Verbo, permitti nequeant, cum in iis extra statum libertatis factis, nulla appareat indecentia: secus dicendum de aliis.

XII.

Quid si eadem humanitas in uno loco esset unita Verbo, in alio non uniretur.

Quæres secundò: Si eadem humanitas reduplicetur, & in uno loco, Romæ exempli gratia uniatur Verbo, Leodii non uniatur, utrum Leodii possit peccare? Hic nonnulli existimant eodem modo procedendum, quo in physicis procedi solet de animâ in duobus locis constitutâ. Alii tamen ob respectum ad Verbum admittere nolunt humanitatem peccare posse, etiam eo loco, quo non est unita.

SECTIO TERTIA.

Utrum potuerit humanitas peccare, ita ut peccando unionem dissolveret.

I.

Certum est Deum, sicut liberè assumpti humanitatem, ita posse eam liberè demittere.

QUÆRIMUS: An ratione peccati dissolvi possit unio, certum enim videtur, si Deus, ut potest, unionem dissolveret, liberè humanitatem dimittendo, sicut eam liberè assumpsit, posse illam eodem instanti peccare, cum in illo instanti nihil sit, quod peccatum impediat: nec peccatum tribueretur supposito divino, sed vel soli humanitati, vel supposito alicui creato, in quo illo instanti existeret.

II.

Humanitas de potentia ordinariâ non potest peccando demereri unionem.

Dico primò: De potentia ordinariâ non potest humanitas peccando demereri unionem: ita Suarez, & Vasquez citati, & alii. Ratio deducitur primò ex auctoritate Patrum supra relatorum, qui absolute affirmant humanitatem Christi, & illius voluntatem redditam fuisse ex unione ad Verbum impeccabiles, quod tamen simpliciter dici non posset, si peccare humanitas posset unionem demerendo, sicut non dicimur nos per gratiam habitualement reddi impeccabiles, cum illam per peccatum possumus destruere: Secundò, quia unio est perfectior visione beatâ, & lumine gloriæ, quæ tamen utpote ad statum termini spectantia, sunt incorruptibilia. Tertio: Nam juxta communem sententiam actiones sunt suppositorum, quod hoc sensu communiter intelligitur, nempe subsistentiam requiri ut conditionem ex naturâ rei ad omnem operationem prærequisitam, & consequenter nisi dependenter ab illâ humanitatem operari non posse. Addo: Licet humanitas ita assumeretur, ut retineret propriam subsistentiam, non tamen posse peccare, & unionem demereri ob duas rationes primo loco positas.

III.

Humanitas Christi nec divinitus potest peccando demereri

Dico secundò cum Suarez & Vasquez citatis, qui primi hanc quaestionem disputarunt, humanitatem Christi, nec divinitus posse peccare, ita ut unionem peccando dissolvat: ita omnes ferè hodie, præter paucos quosdam ex recentioribus.

R. P. Comptoni Theol. Scholast. Tom. II.

Ratio à priori est, quam supra posuimus in actione precedente, quia humanitas sanctificatur per summam sanctitatem, summa autem sanctitas est illa, quæ non solum consistere non possit cum peccato vel actuali, vel habituali, sed quæ per nullum peccatum expelli, aut vinci possit vel divinitus: sicut enim facit ad majorem perfectionem sanctitatis creatæ, quòd stare simul non possit cum peccato mortali, nec divinitus, ita ad perfectionem debitam summæ sanctitati facit quòd superari & expelli nec divinitus possit per illum peccatum. Confirmatur: Major esset illa sanctitas, quæ non solum esset impossibilis cum peccato, sed cum potentia etiam peccandi, cum ergo non videatur repugnare sanctitatis, quæ hoc præstet, non est cur dicamus de facto hoc collatum non esse humanitati, cum & summam sanctitatem habeat, & modo sibi perfectissimo unitam.

IV.

Quidam sanctitas increata si tribuit humanitati per participationem, quod tribuit Deo per essentiam.

Secundò probatur: Sanctitas hæc in Deo habet hunc effectum, à quo non peccatum solum excludit, sed peccandi potentiam, quidni ergo idem per participationem tribuet humanitati, quod Deo tribuit per essentiam. Dices: Ergo & ab humanitate toller potentiam radicalem peccandi, cum hanc à Deo excludat per essentiam. Nego consequentiam: Potentia siquidem radicalis peccandi est ipsa entitas animæ, quæ ipso facto quòd sit creatura rationalis habet remotè quòd peccare possit, & consequenter stante entitate animæ, tolli hæc potentia non potest: at verò potentia proxima peccandi tolli potest, ergo non est cur summa sanctitas hunc effectum humanitati non tribuat.

V.

Dices: Pro primo signo, erat indifferens ad illam habendam, vel non habendam, ergo pro illo priori est peccabilis humanitas, patet consequentia, pro illo priori nihil intelligitur impossibile cum peccato, ergo pro illo priori humanitas est compossibilis cum peccato, ergo peccabilis.

Objicitur primò: Pro primo signo, quo secundum nos potuit humanitas divinitus mereri unionem de congruo, erat indifferens ad illam habendam, vel non habendam, ergo pro illo priori est peccabilis humanitas, patet consequentia, pro illo priori nihil intelligitur impossibile cum peccato, ergo pro illo priori humanitas est compossibilis cum peccato, ergo peccabilis.

VI.

Resp. Naturam pro illo priori non concipi ut completè & proximè intelligi debet non cum præcisione solum, sed negatione unionis hypostaticæ. Ratio est: Ad potentiam namque proximam peccandi plura requiruntur, quam nuda entitas animæ, ut concursus divinus, cognitio indifferens, &c. cum potentia proxima peccandi non sit quid adæquatè intrinsecum, sed partim intrinsecum, partim extrinsecum, quibus addimus negationem unionis hypostaticæ, cum hæc sit dignitas summæ sanctitatis, ut non peccatum solum tollat, sed peccandi potentiam, sicut eam tollit in Deo.

Respondetur negando consequentiam: Ad probationem dico, quamvis pro illo priori nihil intelligatur impossibile cum peccato, non tamen concipi naturam ut completè & proximè compossibilem cum peccato, sed solum remotè, ut autem intelligatur completè potens peccare, intelligi debet non cum præcisione solum, sed negatione unionis hypostaticæ. Ratio est: Ad potentiam namque proximam peccandi plura requiruntur, quam nuda entitas animæ, ut concursus divinus, cognitio indifferens, &c. cum potentia proxima peccandi non sit quid adæquatè intrinsecum, sed partim intrinsecum, partim extrinsecum, quibus addimus negationem unionis hypostaticæ, cum hæc sit dignitas summæ sanctitatis, ut non peccatum solum tollat, sed peccandi potentiam, sicut eam tollit in Deo.

VII.

Pro illo priori quo concipitur humanitas potens ad demerendum, non concipitur potens ad demerendum nisi negativè, sed tantum negativè.

Urgebis: Pro illo priori, quo concipitur humanitas potens ad merendum; concipitur etiam potens ad demerendum. Distinguo: Concipitur potens negativè, seu non concipitur impotens ad demerendum concedo, concipitur potens positivè, seu completè apta ad demerendum, nego: ad hoc enim requiritur, ut concipiatur cum negatione summæ sanctitatis, cum quâ tamen concipi pro nullo priori illius instantis realis potest. Sicut in communi sententiâ, licet intelligatur humanitas pro aliquo priori cum gratiâ habituali, præscindendo ab unione hypostaticâ, non

non tamen concipitur cum filiatione adoptivâ, ad hunc enim conceptum non sufficit præcisio ab unione, sed concipi debet cum illius negatione. Quod in simili idem est de Prædeterminatione physicâ, ut enim potentia concipiatur libera, non sufficit eam concipi præcisivè quoad suam entitatem non conceptâ prædeterminatione physicâ, sed concipi debet explicitè cum illius negatione, ut concipiatur completè & proximè libera.

VIII. In instanti præcedente instanti merito, alio modo concipi potest humanitas, quàm in instanti merito.

Objicitur secundò: In primo signo illius instantis realis, quo confertur unio, concipitur humanitas eodem modo atque in instanti reali præcedente, in quo non habet unionem, sed tunc est peccabilis, ergo & modò. Distinguo majorem: Concipitur eodem modo quoad entitatem intrinsecam, concedo; quoad omnia, quæ sunt de conceptu peccabilitatis, nego; in priori enim instanti si concipiatur adquatè, concipi potest positivè cum negatione hypostaticæ unionis, quod in hoc instanti fieri non potest. Concipi tamen potest in hoc instanti cum aptitudine ad merendum, hæc enim minùs requirit, & sufficit præcisio, cum præmium eodem instanti datur, quo ponitur meritum, ut constet in gratiâ habituali.

IX. In illo priori quàmvis humanitas non concipitur im-peccabilis in actu signato, est tamen im-peccabilis in actu exercitio.

Objicitur tertio: Pro illo priori, quo concipitur natura præcisivè, non est im-peccabilis, ergo peccabilis. Distinguo antecedens: Non est im-peccabilis in actu signato, concedo antecedens; in actu exercitio, nego, id est, non præsentatur in actu signato pro illo priori aliquid impediens admissionem peccati, in actu tamen exercitio sic considerata, est in intellectu im-peccabilis, cum non considerentur, nec verè considerari possint omnia, quæ requiruntur ad potentiam proximam peccandi, nempe negatio unionis hypostaticæ, & concursus divinus. Notandum tamen ulterius, nullam esse consequentiam ab intellectu ad res à parte rei, in intellectu enim potest aliquid esse nec peccabile, nec im-peccabile, sicut nec habere albedinem, nec negationem albedinis, cum illud concipere possit intellectus secundum se, & præcindere à contradictoriis, à quibus res à parte rei præcindere non potest.

X. Non concipitur humanitas potens peccare nisi conceptâ negatione unionis hypostaticæ.

Dices: Si peccaret, posset concipi positivè cum negatione unionis hypostaticæ. Contrà: Priùs est posse peccare, quàm peccare, ergo pro aliquo priori quàm peccet humanitas, debet concipi potens peccare, sed non potest concipi potens peccare, nisi concipiatur cum negatione unionis, ergo priùs quàm peccet debet concipi sine unione, ergo priùs naturâ quàm peccet debet esse destructa unio, ergo non destruit illam peccando, sed Deus antecedenter ad peccatum liberè eam destruit, quod si faceret tunc nulla esset repugnantiâ quin posset priùs etiam de unionis instanti peccare.

præcedens, & quicquid in illo fuit, sit huic instanti extrinsecum, ergo non potest determinari ad non peccandum ab aliquo quod præcessit, ergo per unionem non tollitur potentia ad peccandum pro secundo, & consequenter pro omnibus sequentibus instantibus.

Respondetur negando antecedens, ad probationem dico: Cùm unio hypostatica sit naturâ suâ indissolubilis, ut Patres affirmant, semper pro aliquo priori ad quodvis instans eam antecedenter determinare Deum ad concursum negandum ad quemcumque actum peccaminosum, nisi Deus pro illo priori decrevisset unionem destruire, tunc enim posset ejusmodi concursum præbere, sicut posito quod materia cæli sit capax etiam formarum corruptibilium, ubi tamen semel est inducta in eam forma incorruptibilis, non est materia illa indifferens pro ullo instanti ad formam corruptibilem; hæc tamen idem fieri posset argumentum, licet hoc fortè solum procedat de potentiâ ordinariâ, destructio verò unionis, etiam de potentiâ absolutâ, cum potentia peccandi dicat negationem unionis, & summæ sanctitatis, uti jam dictum est.

Per hæc constat non esse tanti momenti quod urgent aliqui, nempe non posse id quod nec necessarium est essentialiter ad operandum, nec sit applicatio ad agendum prædeterminare voluntatem ad non peccandum. Sed hoc refellitur exemplo proximè allato formæ incorruptibilis inducæ in materiam, quæ licet non prærequiratur ut agens naturale inducat formam corruptibilem, semel tamen introducta determinat ne possit talis forma naturaliter introduci. Sicut ergo gratia habitualis, licet non requiratur essentialiter ad benè operandum, est tamen connexa cum negatione operationis mortaliter malæ, sic unio hypostatica esto non requiratur essentialiter ad benè operandum, potest tamen esse essentialiter connexa cum negatione concursus ad operandum malè.

Objicitur quinto: Major esset illa sanctitas, quæ tolleret in humanitate, non solum peccatum, & peccare de futuro, sed etiam peccasse, nos tamen supra admisimus posse à Verbo assumi humanitatem, quæ in propriâ personâ peccaverat. Respondetur, nullam formam vel quali formam effectum suum formalem priùs tribuere, quàm uniat, cum cum tribuat per unionem, omnis ergo effectus præcedens est planè independens ab hac formâ, nec facere potest ut id quod fuit non fuerit, hic enim effectus provenire nequit ab ullâ formâ, unde hoc non obstante est summa sanctitas, quæ etiam de causâ diximus supra esse summam sanctitatem, licet non tollat potentiam radicalem peccandi, cum hæc in humanitate tolli non possit, potentia autem proxima, & peccare de futuro possunt tolli, ergo si hæc sanctitas hos effectus non tolleret, non esset summa.

Objicitur sexto: Faciat Deus hoc pactum cum humanitate, quæ priùs extitisset in propriâ subsistentiâ, si feceris tale opus præceptum in tali instanti, pro quo obligat præceptum, dabo tibi unionem hypostaticam, sin minus non dabo, tunc humanitas illo instanti est peccabilis, cum possit opus præceptum non ponere. Respondeo, repugnare hujusmodi pactum, saltem quoad secundam partem, nempe si non feceris opus præceptum non dabo, implicat enim Deum videntem esse impossibile ut omittat, taliter pacisci, non minus, quàm

SECTIO QUARTA.

Alia argumenta contententia posse humanitatem Christi peccare demerendo unionem.

I. Dices: In secundo instanti perinde est, ac si eam antea non habuisset, cum instans

humanitati ac si unio in instanti præcedente non habuisset.

II. Resp. Negando antecedens, cum unio hypostatica sit naturâ suâ indissolubilis.

III. Obstat quomodo id quod non est necessarium ad operandum, possit determinare voluntatem ad non peccandum.

IV. Dico: Ergo summa sanctitas est impedire etiam in natura à assumptâ peccasse.

V. Quæret, quid si Deus cum humanitate aliquâ faciat de ista dante humanitate hypostaticam si tale bonum opus fecerit.